

AAA Info udgives af:
**Aktionsgruppen Ar-
bejdere**

Akademikere

Klubhuset

Dortheavej 39

København NV

Mail: [aaa@aktions-
gruppen.dk](mailto:aaa@aktionsgruppen.dk) - [www.
aktionsgruppen.dk](http://www.aktionsgruppen.dk)

Redaktører: Janne
Hansen og
Anne Richter
Redaktionsgruppe:
Medlemmer af AAA
og SAA

Søsterorganisation i
Århus:

SAA –

**Samarbejdet
Arbejdere**

Akademikere

John Graversgaard.

Mail: [graversgaard@
youseepost.dk](mailto:graversgaard@youseepost.dk).

Artikler kan mailles til
AAA.

Udkommer ca. 3 gange
årligt. Via AAA's hjem-
meside og/eller i pa-
pirformat til medlem-
mer og abonnenter.

De gode viljer kommer til kort

Fagforeningsaktivister i Bangladesh på kursus

**Fire år efter Rana Plaza
katastrofen i Bangladesh
fængsles tekstilarbejderne, hvis
de kræver deres ret. Der er brug
for selv bærende fagforeninger,
hvis det skal rykke noget, mener
formanden for 3F Silkeborgs
internationale udvalg**

Af Hans Brinkmann

24. april 2013 døde mere end 1100 tekstilarbejdere i industriens største katastrofe. Fire år efter besøgte den danske kronprinsesse sammen med udviklingsminister Tørnæs en mønsterfabrik i landet, hvor både sikkerhed og sundhed tilsyneladende var i orden.

Det fornemme besøg kom efter en fængslings- og fyringsbølge tidligere på året, hvor 34 arbejdere sad fængslet og op mod 2000 arbejdere blev fyret, fordi de krævede lønforhøjelser og bedre vilkår.

Selvom der efter katastrofen i 2013 er sket fremskridt for arbejdsmiljøet, så er det stadig en farlig mission, tekstilarbejderne i Bangladesh er ude i, når de forsøger at organisere sig og kæmpe for bedre vilkår.

Op til fireårsdagen for Rana Plaza katastrofen har Mellemfolkeligt Samvirke sammen med Clean Clothes Campaign og Aktive Forbrugere sat gang i en kampagne, der skal lægge tryk på de store danske tøj-brands, som får produceret deres tøj i landet. Kampagnen skal fastholde fokus på de vilkår, en stor del af vores tøj bliver produceret under.

I et opråb til branchen kræver ngo'erne åbenhed om tøjfirmaernes "fødekæder", så de tager ansvar for at arbejdsvilkårene er i orden og de grundlæggende faglige rettigheder respekteres på de fabrikker, de samarbejder med. De store tøjbrands, som opererer i landet, har ganske vist en certificeringsordning og forskellige kontrolsystemer. Men ngo'erne kræver mere åbenhed fra firmaerne. Samtidig opfordrer de forbrugerne til at spørge til oprindelsen af tøjet i de butikker, hvor de køber tøj.

Direkte solidaritet

Fire årsdagen blev også markeret i Silkeborg, hvor den lokale 3F afdeling sammen med den lille lokale afdeling af Arbejdernes Internationale Forum var på gaden.

Men hos fagforeningen nøjes man ikke med at oplyse forbrugerne og sætte fokus på forholdene i Bangladesh. De sidste tre år, har fagforeningen haft direkte samarbejdsaftaler med fagforbund i landet.

- Det er godt at gøre forbrugerne opmærksomme på problemerne, men det rykker kun, hvis de i Bangladesh selv får opbygget deres fagforeninger. - Fordi vores opmærksomhed let kan flytte til andre problemer eller andre lande, siger Knud Østergaard, formand for Internationalt udvalg i 3F Silkeborg.

- Vi har de sidste tre år haft samarbejdsaftaler, hvor vi har brugt 70.000 kr. om året på at støtte et forbund, der arbejder med at organisere tekstilarbejderne, siger han.

Afdelingen får hjælp fra 3F's kontor i Bangladesh, som er etableret via Danida-midler.

- 3F kontoret holder øje med vores projekter og er med til at scanne organisationerne. Der er mange svindlere og bedragerer, der forsøger at få del i bistandspengene. Vi har også et godt samarbejde, med den danske ambassade, siger Knud Østergaard.

Selvbærende fagforeninger

Aftalen handler først og fremmest om træning og undervisning af fagforeningsaktivister.

- Vi træner deres dygtige folk og hjælper med at styrke deres organisation. Det er helt basale ting, der er brug for, som at registrere medlemmer og få dem til at betale bare et lille kontingent. Og hvordan vi vænner dem til at gøre deres arbejde selv bærende, siger han.

Indtil maj i år havde afdelingen en et-årig aftale med Bangladesh Revolutionary Garment Workers Federation (BRGWF).

- Det er et mindre, men meget solidt fagforbund, der trods sit navn ikke er specielt revolutionært - de har blot valgt dette navn for at give et signal om, at de er aktive og kæmpende, lyder beskrivelsen fra 3F Silkeborg.

Forbundet har aktivistgrupper på mere end 86 virksomheder og 14 registrerede fagforeninger, heraf er de 10 blevet oprettet inden for det sidste år. Aktivistgrupperne arbejder - med stor risiko for at blive fyret - inde på virksomheder, hvor det endnu ikke er lykkedes at etablere og få registreret en fagforening.

Da aftalen blev indgået sidste år havde forbundet godt 15.000 medlemmer, hvoraf knapt 10.000 var kvinder. Men kun knapt 2.000 betalte regelmæssigt kontingent.

I korthed går projektet ud på, at styrke de nyetablerede fagforeninger gennem uddannelse - et seminar om måneden for 20 personer - i basale fagforeningsrelevante spørgsmål, så som arbejdsmarkedslovgivning, arbejdsmiljø, konfliktløsning på arbejdspladsen, etc.

Desuden er der blevet ansat to organisere, som skal sikre oprettelse og registrering af nye fagforeninger på virksomhederne. Organiserne har samtidigt støttet de nyetablerede fagforeninger.

Det samlede budget for det etårige projekt var på 70.000 danske kroner.

- Det er helt afgørende, at de selv får ejerskab til deres fagforening. For selv om forståelsen i Danmark for tiden er stor, og vi sender penge, så kan det også

ødelægges. For vores fokus kan hurtigt forsvinde og støtten flytte andre steder hen. Forholdene er helt vanvittige. Derfor er det så afgørende, at de selv kan tage hånd om problemerne og skabe selv bærende fagforeninger, hvis det skal rykke, siger Knud Østergaard.

- Det er ikke forbudt at lave fagforeninger i Bangladesh. Der er en fagforeningslov, men hvis der kommer for meget gang i den, så slår myndighederne ned, siger han.

Loven kræver, at en fagforening skal registrere mere end halvdelen af de ansatte på en fabrik for at blive godkendt.

- Listen skal sendes ind til et regeringskontor og videre til fabrikken, som skal bekræfte, at folk er ansat. Derfor er der alle muligheder for at fyre dem på listen eller organiserne. Virksomheden kan også benægte, at folk på listen er ansat. Alligevel lykkes det at starte nye fagforeninger på virksomhederne. Men selv når det lykkes, gider ejerne ikke at snakke med fagforeningen. Det er selvfølgelig frustrerende, og ind imellem koger det over, siger Knud Østergaard.

Nu er det en samarbejdsaftale mellem den lokale 3F afdeling og BRGWF. Så spørgsmålet er, hvad 3F'erne i Silkeborg får ud af det?

- Inspiration! Vi bliver inspireret af, at de virkelig slås - og at de forsætter. De bliver ved trods de helt vanvittige vilkår de kæmper under. Sådan er det samarbejde, siger Knud Østergaard.

Links:

Se mere om Mellemfolkeligt Samvirkes kampagne på:

<https://www.ms.dk/2016/11/der-for-laver-ms-et-opraab-til-forbrugerne-og-toejeksperten>

DanWatch tema om "Tøjets Tragedier":

<https://www.danwatch.dk/tema/toejets-tragedier-2/>

Lobbyister sætter rammen for regulering

Efter års overvejelser er EU-Kommissionen klar med nyt direktiv om kræftfremkaldende stoffer på arbejdspladserne. Resultatet er langt fra fagbevægelsens krav, og trods forbedringer i EU-parlamentets ændringsforslag, så er det ikke sikkert de går hjem

Af Hans Brinkmann

Det gældende direktiv om kræftfremkaldende stoffer er fra 2004. Men først i maj sidste år kom EU-kommissionen med et udspil til en revision af direktivet. Det blev fulgt op i januar i år med en ny udgave, men det ligger stadig langt fra fagbevægelsens krav.

Skønsmæssigt dør 100.000 arbejdere i Europa hvert år, fordi de har været udsat for kræftfremkal-

dende stoffer på deres arbejdsplads. Derfor har bl.a. fagbevægelsen peget på 50 stoffer, som burde omfattes af direktivet. Men med kommissionens seneste udspil, kommer der kun 18 stoffer på listen med grænseværdier for, hvor meget arbejderne må eksponeres.

Det beskedne antal stoffer i det nye direktiv er først og frem-

mest et resultat af en omfattende lobby-indsats fra kemiindustrien. Det fremgår af en rapport fra lobbyjægerne i Corporate Europe Observatory, hvor Kenneth Haar er researcher.

Ifølge Haar spiller lobbyisterne en helt central rolle i tilblivelsen af et direktiv som dette, og det sker på to niveauer:

- De er allerede repræsenteret

i den videnskabelige komite, som EU-Kommissionen læner sig op ad. Det franske dagblad Le Monde har lige påvist, at to tredjedele af medlemmerne i den videnskabelige komite, som rådgiver om direktivet, er tilknyttet kemiindustrien, siger Kenneth Haar.

- Det er jo privilegeret, at de er inde over allerede inden et forslag kommer på bordet. Det er bedre end at stå og banke på døren ude fra, siger han.

Men det tyder på, at industriens lobbyister også har været meget aktive i den næste fase, hvor EU-parlamentets beskæftigelsesudvalg har behandlet direktivet.

- Alt tyder på, at de har været meget aktive med at rende parlamentarikerne på dørene. Nogle af ændringsforslagene, som er kommet til udvalget, er direkte kopieret fra lobbyisterne, siger Kenneth Haar.

Ordfører på sagen, den svenske socialdemokrat Marita Ulvskog, har beskrevet, hvad hun oplever som en meget aggressiv lobbyindsats, som har påvirket diskussionen i beskæftigelsesudvalget.

Alligevel vedtog et stort flertal i beskæftigelsesudvalget den 28. februar en række stramninger af direktive. - Dels skrappe grænseværdier for en række stoffer, og dels en tilføjelse om, at det også skal gælde for stoffer der påvirker fertiliteten.

Gem champagnen

- Men der er langt til at lade champagnepropperne springe. Vi har før set, at stemningen i Beskæftigelsesudvalget ikke afspejler det samlede parlament. Udvalget sagde fx nej til CETA-aftalen, som blev vedtaget af det samlede parlament. Så det er slet ikke sikkert, hvor det ender. Det kan godt ende med Kommissionens forslag, siger Kenneth Haar.

- Industrien har været med til at sætte udgangspunktet meget lavt. Så vi kan da glæde os over at Beskæftigelsesudvalget har taget et skridt i den rigtige retning. Men der er ikke noget, som tyder på vi kommer i havn. Det er frustrerende, møllen maler langsomt. Det her direktiv har været undervejs i 10 år, og hvor lang tid går der så, før den næste chance kommer, spørger han.

- Men spørgsmål om kræftfremkaldende stoffer og grænseværdier, er jo dybt komplicerede. Det er vel naturligt at parlamentarikerne søger rådgivning?

- Jo, men de skal søge råd de rigtige steder. Der er frit spil for lobbyister til at levere løsninger på en enkelt A4-side. Industriens lobbyister plejer jo deres interesser. Nogen har ressourcer til at sende rigtig mange afsted med den A4-side. Det er sværere for fagbevægelsen og miljøorganisationerne at få dem samme adgang til parlamentarikerne, siger Kenneth Haar.

Fantastisk værktøj for lobbyister

En af EU-Kommissionens store dagsordener handler om "bedre regulering". Den såkaldte REFIT platform, som blev etableret i 2015, lægger op til at fjerne alle former for "uhensigtsmæssige" reguleringer og unødvendige byrder for erhvervslivet. Arbejdet har stået på siden 2012, hvor kommissionen nedsatte en såkaldt høj-niveau-komite til at komme med forslag. Det mandede i 2015 ud i en permanent REFIT platform, som løbende rådgiver EU-kommissionen om, hvordan de administrative byrder kan lettes.

- "Bedre regulering", er et vigtigt slogan for Kommissionen. REFIT handler om deregulering, og det program er et fantastisk værktøj til at trække ting i langdrag. Og i nogen tilfælde til at få nye forslag droppet, siger Kenneth Haar.

- Et led i proceduren er en stående dialog om, hvad der er "fornuftigt" i forhold til at holde europæisk regulering på et minimumsniveau. Og det har lobbyisterne held med, siger han.

- Hvor stiller det fagbevægelsen?

- Jeg har ikke hørt andet, end at fagbevægelsen er stærkt kritisk. REFIT er en gave til virksomhederne. Idéerne om fx helt at friholde små og mellemstore virksomheder fra regulering er et symbol på, hvor langt man er klar til at gå, siger Kenneth Haar.

SYNDICAT
EUROPÉEN
TRADE UNION

April 28
International Workers
Memorial Day

100
THOUSAND+
deaths a year in EU from workplace accidents & illnesses

Se mere:

Corporate Europe Observatorys rapport (engelsk) om "Bedre regulering for at forværre tingene": <https://corporateeurope.org/environment/2016/12/better-regulation-make-things-worse>

Arbejdsmiljøets internationale dag

AAA markerede i år den 28. april sammen med en række 3F afdelinger. Det forhåndenværende søm blev i 2017 givet til beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen, som dog ikke var personligt til stede. Begrundelsen var de voldsomme nedskæringer i Arbejdstilsynet.

Efter prisuddelingen blev der givet en "fredagskage" til Arbejdstilsynet. Her fik vi en god snak med den nye direktør.

Udover prisen og kagen blev denne løbeseddel afleveret begge steder:

Arbejdsmiljøet i frit fald

Mange lønmodtagere har et presset arbejdsmiljø i dagligdagen – folk udsættes for unødigt slid, både fysisk og psykisk.

På trods af dette konfronteres vi løbende med forringelser og nedskæringer fra politisk hold: lukning af BST-ordningen, færre arbejdsmiljørepræsentanter, beskæring af rettigheder og seneste med forslag til finanslov 2017:

- nedskæring af Arbejdstilsynet med 9%, herunder nedskæring af den udekørende del med hele 16%

Resultatet er:

- **21.613 arbejdsbetingede lidelser blev anmeldt i 2015**
10 år før var tallet 13.967.
- dette skyldes især en stigning af muskelskeletbesvær og en markant stigning på psykiske lidelser.
- **Antal ulykker i 2016: 42.034** / et fald, men i Byggeriet en stigning med ca. 200.

Samtidig udskydes pensionsalderen og vi skal arbejde længere – det hænger ikke sammen.

Derfor kræver vi her og nu:

- En genopretning af Arbejdstilsynet med 160 medarbejdere – på en fast bevilling.
- Øget fokus og kontrol med det psykiske arbejdsmiljø – Det er nødvendigt med en bekendtgørelse, hvor det klargøres hvordan man sætter rammer for organiseringen af arbejdet, således at folk ikke brænder ud, og går ned med stress og depression.
- Der skal skabes større respekt for Arbejdsmiljøloven. Der gives for få bøder – og bøderne er for små. Vi skal på niveau med Norge og Sverige dvs. op i millionklassen.

Med venlig hilsen

Arbejdsmiljøansvarlige i fagbevægelsen

Hvilke muligheder giver en bedre og mere præcis regulering af det psykiske arbejdsmiljø?

Mandag den 12. juni, kl. 17.00 – 19.00 i 3F København, Peder Ipsens Alle 25, Kbh. NV.

Mødet handler om erfaringer med den bekendtgørelse, som blev indført sidste år i Sverige. Daniel Gullstrand fra fagforeningen Unionen vil præsentere de svenske regler og erfaringer efter første år med reglerne.

Den svenske bekendtgørelse indeholder præciseringer af, hvilke hensyn arbejdsgiverne skal tage omkring organiseringen af arbejdet.

Der vil blive budt på sandwich og drikkevarer.

Kontakt AAA eller 3F København for tilmelding, senest 8.6.

Bliv medlem

Har du lyst til at blive medlem af Aktionsgruppen? Vi arrangerer møder om aktuelle arbejdsmiljøemner, laver pjecer og hjemmeside-information, samarbejder med aktivister i andre lande m.v. Her har du mulighed for at mødes med mange forskellige arbejdsmiljøfolk.

Sådan bliver du medlem:

Direkte med girokort: 827-6625

AAA, Dortheavej 39, 2400 København NV

Mrk. Nyt medlem. Skriv tydelig navn og adresse.

Eller skriv dit navn, adresse og evt. faglig organisation til aaa@aktionsgruppen.dk